

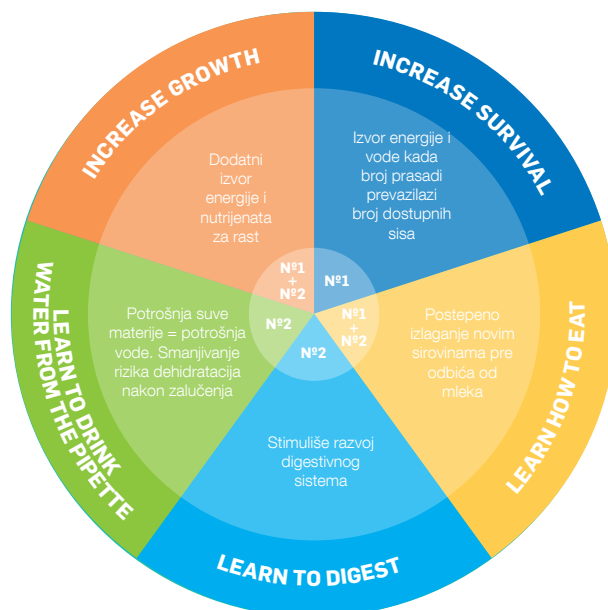
DE HEUS KONCEPT ISHRANE PRASADI: VAŽNOST RANOG UNOSA HRANE

DE HEUS ISHRANA ŽIVOTINJA

Svako prase prolazi kroz isti proces rasta, ali to čini svojim tempom i na svoj način. To zavisi od faktora kao što su genetika, životna sredina i upravljanje. Prvih nedelja nakon zalučenja zdravlje prasadi je vrlo krhko, a to je uglavnom povezano sa zdravljem creva. Stoga je veoma važno prasad što bolje pripremiti za zalučenje.

U prvim nedeljama života, prasad treba da rastu, kao i da razvijaju svoj probavni sistem. Tokom perioda laktacije, prasad treba da narastu sa 1,5 kg po rođenju do 8,0 kg pri zalučenju kada napune 4 nedelje. Da bi to postigli, treba da unesu dovoljno hranljivih sastojaka iz mleka krmače, što može biti izazov kada su legla velika. Po rođenju, digestivni sistem prasadi je nerazvijen. Postepeno izlaganje različitim sirovinama biljnog porekla razvija probavni sistem, olakšavajući prelazak sa mleka na suhu hranu nakon odbića od mleka. To zauzvrat smanjuje rizik od crevnih problema tokom procesa zalučenja i faze odgoja.

Da bi pripremio prasad, De Heus smatra da je potrebno prasad hraniti dodatnom hranom za prasad pre zalučenja. Za to postoji 5 razloga: naučiti da jedete, naučiti da vari, naučiti da pije, povećati rast, povećati stopu preživljavanja. Prva 3 pripremaju vašu prasad za zalučenje i to bi uvek trebalo da bude cilj. Poslednja 2 nisu obavezna i zavise od individualnih okolnosti.

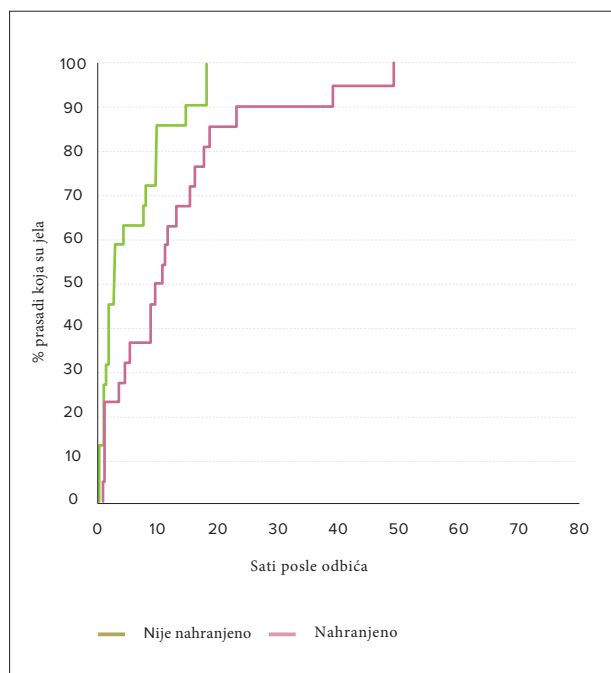

U ovom ututstvu objašnjavamo više o važnosti svakog razloga:

1) NAUČITI DA JEDU

Tokom laktacije, prasadi hranjive materije dobijaju iz mleka krmače. Posle odbijanja od mleka, jedini izvor hranljivih materija je suva hrana. Hranjenje prasadi suvom hranom pre zalučenja, iako još uvek ima pristup mleku krmače, olakšava prelazak sa mleka na suhu hranu posle odbića. Ovo stimuliše unos hrane nakon odbića i smanjuje vreme bez jela u neposrednom periodu nakon odbića.

Istraživanja pokazuju da prasadi koja jedu hranu pre odbića počinju pre da jedu suhu hranu nakon odbića. Slika 1 pokazuje da su 20 sati nakon odbića sva prasadi hranjena suvom hranom pre zalučenja, jela. Od prasadi koja nisu hranjena pre odbića, samo 70% je jelo hranu 20 sati nakon odbića. Trideset sati nakon odbića, 95% jelo je hranu. Pored toga, prasadi koja jedu dopunsku hranu pre odbića imaju veći prosečni dnevni unos hrane (ADFI) i prosečni dnevni prirast (ADG) posle odbića. Ovaj efekat je i dalje vidljiv kod klanja.

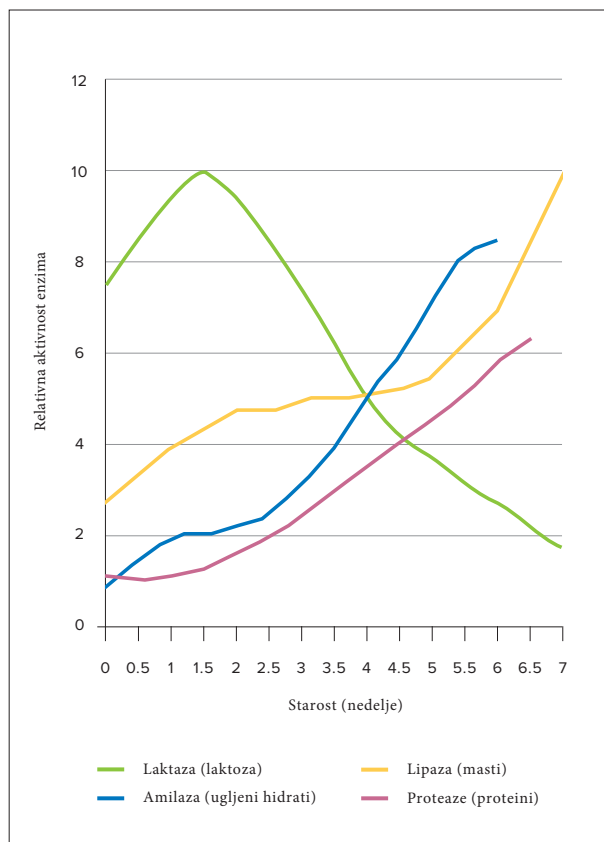

Slika 1: Efekat unosa hrane pred odbijanje na % prasadi koja jedu posle odbića (prilagođeno od Bruinik i sar. 2002).

2) NAUČITI DA VARE

Probavni sistem prasadi je relativno nerazvijen na rođenju i uglavnom prilagođen varenju mlečnih šećera (visoka laktaza na slici 2). Postepeno izlaganje biljnim sirovinama podstiče aktivnost drugih enzima poput proteaza (varenje proteina) i amilaze (varenje ugljenih hidrata). Snabdevanje hranom, uključujući sirovine biljnog porekla pre odbića od mleka, može ubrzati aktivaciju digestivnih enzima. To rezultira zrelijim gastrointestinalnim traktom prilikom odbića koji može

svariti i iskoristiti sve hranjive materije prisutne u suvoj hrani nakon odbića i tako postići svoje optimalne performanse.

Slika 2: Efekat starosti na razvoj digestivnih enzima (Vodič za ishranu svinja 1995) Nb. laktaza digestira (mleko) šećere, amilaza digestira ugljene hidrate, lipaza digestira masti, proteaze digestiraju proteine.

3) NAUČITI DA PIJU VODU IZ NIPLI ZA VODU

Tokom perioda pred odbijanje prasadi prima veći deo hidratacije kroz mleko krmača (600-900 grama tečnosti po prasadu dnevno). Međutim, nakon odbijanja prasadi moraju aktivno unositi vodu iz nipli za piće. Jedući čvrstu hranu pored krmačinog mleka, prasadi se više motiviraju da piju vodu iz niple. Ovo smanjuje rizik da unos vode bude ograničavajući faktor odmah nakon odbića od mleka. Po pravilu, unos vode posle odbijanja treba da iznosi 10% telesne težine praseta. Dovoljno visok unos vode stimuliše unos hrane i smanjuje poremećaje varenja.

4) POVEĆATI RAST

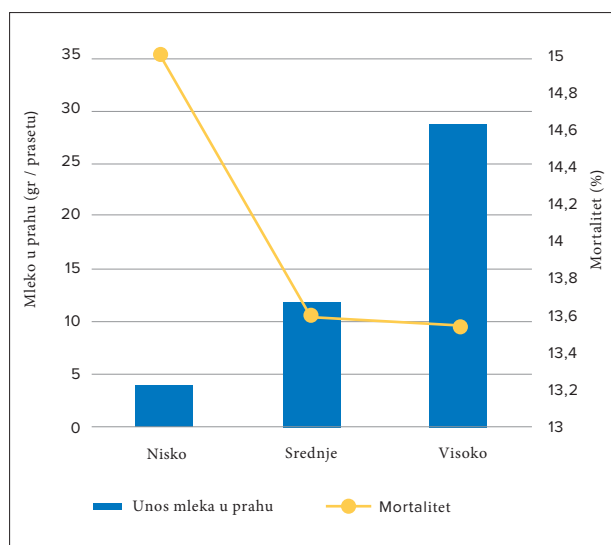
Dodatno hranjenje daje prasadi dodatnu energiju i hranjive materije za rast i pomaže im da dostignu svoj potencijal rasta pre i posle odbića od mleka. Ovo je posebno važno kod visoko plodnih krmača, gde unos mleka ograničava rast prasadi. De Heusova istraživanja pokazuju da hranjenje zamena za mleko, zajedno sa mlekom krmače, ima tendenciju povećanja ADG (prosečnog dnevnog rasta) od 1.

do 14. dana pre odbića u poređenju sa onim koji nisu hranjeni zamenom za mleko (odnosno 192 prema 181 grama ADG). To dovodi do razlike u rastu od 154 grama tokom 14 dana. Veći ADG dovodi do veće težine odbića, što je korisno za performanse nakon odbića.

5) POVEĆATI PREŽIVLJAVANJE

U velikim leglima, dodatno hranjenje uz mleko krmače podržava manju i slabiju prasid u leglu. Za ovu prasid, dopunska hrana je dodatni izvor energije i hranljivih sastojaka, što povećava šanse za preživljavanje. Istraživanja pokazuju da hranjenje zamenom za mleko, zajedno sa mlekom krmače, može pomoći u smanjenju smrtnosti prasadi. Slika 3 pokazuje da je smrtnost za 1,5% niža kod prasadi sa unosom mleka u prahu > 10 grama po prasetu ($\approx 0,750$ litara mleka) u poređenju sa prasadima koji konzumiraju ≤ 10 grama mleka u prahu / prasetu.

Tekst iznad objašnjava zašto De Heus misli da treba da hranite prasid (suvom) hranom pre odbića. De Heus nudi razne proizvode koji podržavaju ove ciljeve. Za više informacija obratite se predstavniku kompanije De Heus.

Slika 3: Efekat konzumacije mleka u prahu tokom 14 dana na smrtnost tokom laktacije (De Heusovo ispitivanje)